

KOMMUNEPLAN FOR GLOPPEN KOMMUNE 2017-2030

Samfunnsdelen

Nye bilder!!

Innhold

1 Om å ta ein posisjon	3
2 Ein rikare kvardag – midt i verda.....	4
Ein rikare kvardag	5
Midt i verda.....	5
Gloppesamfunnet i 2030	6
3 Strategiar.....	7
3.1 Rike og rause livsmiljø	7
3.2 I forkant	9
3.3 Framtidas næringar og infrastruktur	11
4.1 Formålet med planen	13
4.2 Vegen vidare	13
5 Vedlegg	13

1 Om å ta ein posisjon

Kva er det som gjer Gloppen til ein god stad å bu? Kva skal vi satse på fram mot 2030 for at folk skal ynskje å bu nettopp her?

Vekst i folketal er avgjerande for å halde fram med ein tenesteproduksjon av høg kvalitet. Vi treng fleire hender i arbeid for å erstatte store årskull som går ut av arbeidslivet, og for å ta vare på dei som har gjort dagsverket sitt. Vi treng tilflytting, vi treng at folk veljar Gloppen.

Å ta ein posisjon er å skape eit bestemt omdøme i folk sitt medvit av kvalitetane i Gloppen. Noko som gjer at Gloppen skil seg ut.

På dei neste sidene kan du lese kva for posisjon vi ynskjer å ta, og korleis vi skal greie det. «Vi» i denne planen er alle samfunnsaktørane: Kvar og ein av oss, lag og organisasjonar, næringsliv og Gloppen kommune, - herunder politikarar, administrasjon og dei ulike tenestene. Vi må dra i same retning om vi skal lukkast.

2 Ein rikare kvardag – midt i verda

Vi trur på ei framtid der distrikta ikkje er ein utkant. Fysiske avstandar betyr mindre, og vi kjem tettare på verda. Her kan du bu og arbeide eit digitalt steinkast frå verdas metropolar, og samstundes nyte store natur- og kulturopplevingar.

Tenk å bu her...

Bilde som illustrerer variasjon i kulturtilbod.

...og arbeide der!

Ein rikare kvardag

For nokon er det å sitje på biblioteket og lese avisa det som gjer kvardagen rikare, for andre er det å suse ned ei bratt fjellside på sykkel.

Mangfald er eit kjenneteikn for aktivitetstilbodet i Gloppen. Stort engasjement i ei mengde ulike lag og organisasjonar gir eit breitt utval. Nokon vel å fordjupe seg i den spesielle hobbyen dei likar best, nokon engasjerer seg i fleire ulike, medan andre igjen testar ut stadig nye, spennande tilbod. Gloppen har vore blant dei fem beste kulturkommunane i Norsk kulturindeks fire av dei seks siste åra. Vi har tilbod og arenaer langt utover det ein kan forvente i høve folketal, både når det gjeld idrett og kultur. Desse arenaene er viktige sosiale møteplassar for folk i alle aldre.

Å ta del i eit fellesskap gjer livet rikare. Ikkje alle ynskjer å delta i like stor grad, men når nokon ikkje deltek på dei ålmenne, sosiale arenaene så mykje som dei gjerne ville, kallast det «*utanforskap*». I Gloppen skal vi vere inviterande og inkluderande. Når vi er rause med kvarandre, blir vi rikare i lag.

Vi kan tilby eit køfritt samfunn, samhald som berre bygda kan gi, kortreist opplevingar og mat, arbeidsplassar.

Midt i verda

Handler om å ikkje sjå på Gloppen som ein utkant. Og om å sjå Gloppen som ein del av Nordfjord, Sogn og Fjordane og resten av verda.

Når vi tek i bruk kommunikasjonsteknologi som gjer at fysiske avstandar ikkje er til hinder, er vi midt i verda same kor vi er. (...) Vi skal vere den kommunen som legg best til rette for dette.(?)

Kva skal kommunen gjere og kva skal næringslivet gjere. Kor konkrete kan vi vere, og kor konkrete må vi vere i denne planen for å vere truverdige? Taktskifte...

Gloppesamfunnet i 2030

- Alle skal ha ein rik kvardag, der dei blir sett og rekna med og får høve til å delta og bidra ut i frå sine føresetnader.
- Folk skal flytte hit for å få nærleik til store natur- og kulturopplevingar.
- Kommunikasjonsteknologi skal gjere det mogleg å bu i Gloppen og arbeide kor som helst i verda.
- Sykkel skal vere eit realistisk alternativ til bil for glopparar som ynskjer aktiv transport av omsyn til miljø og eiga helse.
- Gloppen skal vere eit trygt og robust lokalsamfunn som avverjar og overvinn uønska hendingar.

Fleire pkt? for eksempel:

- Landbruk, matproduksjon, nisje, kortreist.
- Meir på næring, samferdsle, infrastruktur?

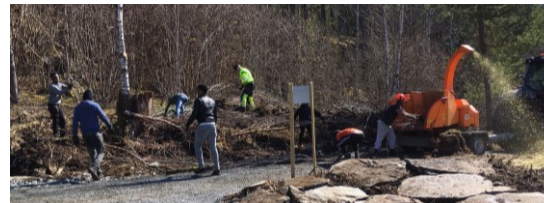
3 Strategiar

3.1 Rike og rause livsmiljø

Livet levast på mange ulike arenaer. For dei fleste er arbeidsplassen, skulen eller barnehagen ein viktig sosial arena. Nabolaget og nærmiljøet ein anna. Særs mange bruker av tida si til å bidra i frivillege lag og organisasjonar. Summen av dei ulike sosiale miljøa vi er ein del av i kvardagen vår kallar vi «*livsmiljø*». Rike og rause livsmiljø handlar om korleis vi omgås kvarandre. Det handlar om korleis bustadområda og sentruma er utforma. Om korleis vi tek vare på dei kvalitetane vi har og løftar dei fram. Folk skal trivast i Gloppen. Folk skal ha lyst til å flytte hit, og dei skal kjenne at her høyrer dei til.

Dette skal vi gjere i lag:

- Snakke fram dei ulike lokalsamfunna sine kvalitetar, vise fram særpreg, attraksjonar og kulturminner.
- Nyte, skryte av, dyrke og foredle det breie kulturtilbodet vi har i Gloppen. Både det som skjer i nærmiljøa, i Trivselshagen, i regi av lag og organisasjonar, Firda vgs, kulturskulen, barnehagane og skulane, og som utøvast av barn og vaksne, av amatørar og profesjonelle.
- Hegne om organisasjonsliv og dugnadskultur. Syte for at alle grupper av befolkninga vert inviterte og inkluderte.
- Skape gode møteplassar mellom folk frå ulike nasjonalitetar.
- Utvikle nye samarbeidsformer og idear når det gjeld tilrettelegging av naturen, -slik at merkte turstiar, skiløyper, vegar og parkeringsplassar vil gjere det lett å kome seg på tur i Gloppen og i framtida

«Vi vil gjerne bidra sjølve. Vere ein ressurs, vere aktive og hjelpe andre i Gloppesamfunnet. Vi vil vere med på dugnad, for å treffe folk og lære språket».

Innspel frå elevar ved Gloppen Opplæringscenter

Gloppen kommune skal: *(ordet utanforskap skal nemnast)*

- Styrke fokuset på inkludering i barnehagar og skular. *(Formulering... Oppvekst?)*
- Arbeide for eit ope, inkluderande og trygt arbeidsmiljø, som gjenspeglar mangfaldet i befolkninga.
- Ta initiativ og utvikle samarbeidet med næringsliv, utviklingslag og andre lag og organisasjonar på områder der vi i lag kan skape ein rikare kvardag for alle i Gloppen.
- Legge til rette for fortetta bustadområde i og omkring sentrum, og i nærleiken av barnehagar og skular. *(Korleis gjer vi det? Er det meir rett å skrive «planlegge for»..)*
- Arbeide for samanhengande gang- og sykkeltrasear mellom bustadområde, barnehage, skule og arbeidsplassar.
- Tettstadane skal utviklast på gåande og syklande sine premisser. Dette både for å fremje fysisk aktivitet og kontakt mellom folk, og fordi det er miljøvennleg.

- *Regulere areal til (formulering?)* uformelle møteplassar i tettstadane våre. Møteplassane skal kunne brukast av folk i alle aldrar og utformast for fleirbruk.
- Fremje større variasjon i bustadmassen med tanke på pris, storleik og eigarform. Det skal vere variasjon innanfor same bustadområde for å fremje sosial utjamning, for å gjere det enklare å «prøvebu» og for at eldre skal få høve til bli buande lenger i nærmiljøet sitt. *(Korleis kan vi gjere det? «Regulere for», «planlegge for»?)*
- Investere i private bustadprosjekt i sentrum, for å bidra til at dei blir gjennomførte og for å kunne tilby kommunale bustader i fleire av tettstadane våre.
- Ha god oversikt over og, i samarbeid med private utbyggarar og utviklingslag, marknadsføre ledige tomter i heile kommunen.

3.2 I forkant

2 sider, inkl bilde.

Alle står midt oppi sin eigen kvardag, ein kvardag som både krev og byr på heilt ulike opplevingar for kvar og ein av oss. Gloppen kommune bidreg på mange ulike vis til at folk i alle aldrar skal kunne meistre kvardagen sin. Nokre tenester er tett på folk, andre arbeider med rammene for kvardagen vår. Felles for alle tenestene er eit mål om å vere i forkant, både i møte med den einskilde og på systemnivå. I det ligg å finne nye måtar å arbeide på, løysingar som er berekraftige i møte med utfordringar vi veit kjem i framtida, til dømes knytt til demografi og klimatilpassing.

Gloppen kommune skal:

- Gripe fatt i utfordringar tidleg, før dei veks seg store.
- Førebyggje framfor å reparere.
- Arbeide systematisk på tvers av fag og sektorar for å levere godt samordna teneste, og ta til oss impulsar frå omverda i arbeidet med å utvikle berekraftige teneste med høg kvalitet.
- Vere ein moderne og attraktiv arbeidsgjevar som klarar å rekruttere, utvikle og behalde kompetente medarbeidarar som går på jobb kvar dag for å yte gode tenester for innbyggjarane.
- Tilby gode og spennande arbeidsplassar, der dei tilsette har høve til å utvikle seg og ta i bruk ny kunnskap.
- I lag med nabokommunar i Nordfjord vere tidleg ute i å ta i bruk velferdsteknologi. (Helse og omsorg, utdjupe/omformulere?)
- Planlegge langsiktig, skape føreseielege rammer og legge til rette for kortare samshandsamingstid for dei som vil flytte til og etablere seg i kommunen.
- Jobbe systematisk med skade- og ulykkesførebygging på tvers av offentleg, privat og frivillig sektor. Halde fram med å vere godkjent som «Trygt lokalsamfunn».

➤ **Klima og miljø i skulen? Kan vi skrive noko om det? Samarbeid med Firda?**

- Sikre framtida gjennom vern av matjord.
- Sikre at risiko- og sårbarheitsanalyser (ROS) gir eit heilskapleg oversyn over risikobildet i kommunen, med omsyn til både naturgitte og menneskeskapte hendingar
- Ha gode system og rutinar for oppdatering av beredskapsplanane. Sikre god implementering av

beredskapsarbeidet i organisasjonen, og eit godt samarbeid med andre offentlege og private aktørar.

- Ha fokus på beredskapsmessige omsyn og samfunnstryggleik i all planlegging.
- Ta i bruk PBL sine verkemidlar for å ta klimaomsyn gjennom ny kommuneplan - arealdel.

Gloppen kommune har som mål å vere eit trygt og robust lokalsamfunn som avverjar og overvinn uønskte hendingar med utgangspunkt i følgjande prinsipp:

1. **Nærleik:** Ei krise handterast på lavast mogleg nivå
2. **Likskap:** Organiseringa i ein krisesituasjon er mest mogleg lik den daglege organiseringa
3. **Ansvar:** Det mynde som har det daglege ansvaret, har og ansvaret i ei eventuell krise

3.3 Framtidas næringar og infrastruktur

Gloppen er ein kommune med fleire solide produksjonsbedrifter som over år har bidrege til vekst og utvikling. I dei seinaste åra har det også kome teknologibedrifter. Fleire av dei med nasjonal og internasjonal aktivitet. Mange bedrifter ønskjer å satse på det grønne skifte. I tillegg er vi fylket sin største landbrukskommune. *Formulering under arbeid med repr. for næringslivet/ arbeidsgruppa.*

Gloppen kommune er ein stor landbrukskommune, som er «på» / utviklingsorientert. Gode lokalmat-bedrifter/verksemdar.

Dette skal vi gjere i lag:

- Nytte oss av ny kommunikasjonsteknologi i etablering og utvikling av arbeidsplassar. Teknologien skal opne for samhandling med kollegaer, kundar og marknader i heile verda. Du skal kunne bu i Gloppen og jobbe kvar du vil.
- Innføre mentor-ordning for ny-etablerarar og grundere.
- Utruste skuleelevane til å ta i bruk ny kommunikasjonsteknologi, kompetansebygginga skal starte i skulen. Digitalisering.
- Vi skal heie fram dei som tek initiativ og tør å satse.
- Med resten av Nordfjord skal vi jobbe for å behalde flyplassen vår, som er ein viktig føresetnad for vidare utvikling av næringslivet i Gloppen og Nordfjord (evt regionen), og gjer det mogleg å bu landleg og jobbe nasjonalt og globalt.

- By på kortreiste matopplevingar....

- Saman med næringslivet ha fokus på «det grønne skifte», gjennom.....

Gloppen kommune skal:

- Vere ein god vertskommune, og legge til rette for utvikling av nye næringar som tilfører kommunen eit større mangfald av spanande arbeidsplassar.
- Vere ei drivkraft i samarbeid med næringslivet i å ta i bruk ny kommunikasjonsteknologi. *Kor konkrete kan vi vere her?*
- I bruken av Næringsfondet, prioritere tiltak og næringar som tek klimaomsyn.

- Konkretisere korleis næringsfondet skal brukast, prioriteringar...?
- Jobbe for å få på plass ein konkurransedyktig infrastruktur i heile kommunen. (Alle delar av kommunen skal ha fiber innan år?)
- Marknadsføre Gloppen som kulturkommune og legge til rette for utvikling av småskalaturisme og aktivitetar for besøkande. Kva meir om kultur? «må bli marknadsretta» «kreativ kommunikasjon»
- Bidra aktivt til å få etablert eit framtidsretta næringsareal i sentrum i kombinasjon med bustader og møteplassar, gjennom ny sentrumsplan for Sandane.
- Nytt næringsareal i Breim og Hyen? Type?
- Jobbe vidare med utbetring av E 39 og Fv 615.
- Ta klima-ansvar gjennom.....

«Vi må tiltrekke oss høgkompetente raringar som vil leve eit annleis liv!»

Sitat frå framtidsverkstad i Hyen

4 Om planen

4.1 Formålet med planen

- I tråd med utviklinga i samfunnet i og rundt oss (lokalt, nasjonalt og internasjonalt)

Kommuneplan for Gloppen, med samfunnsdel og arealdel, er kommunen sitt viktigaste ~~overordna~~ styringsdokument. Den legg langsiktige føringar for kommunen si verksemd og tydeleggjer kva rolle Gloppen skal ha i utviklinga av lokalsamfunnet, regionen og omverda.

Visjon, mål og strategiar i planen er førande for alle sektorar i utvikling av kommunen, inklusiv prioritering i økonomiplan og budsjett. Planen er utarbeida med utgangspunkt i utfordringsdokument og planstrategi.

Kommuneplanen sin samfunnsdel legg føringar for prioriteringar i arealdelen, jamfør plan- og bygningslova, §11-5: *“Kommunen skal ha ein arealplan for heile kommunen som viser samanhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.”*

4.2 Vegen vidare

Vise til kva planar vi har: bustadpolitisk, barnehage- og skulebruksplan, beredskapsplanar, **masterplan for stisykling!** kva vi held på med: helse- og omsorgsplan, arbeidsgjevarstrategien, **kulturminneplan, plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet** og kva

vi manglar, t.d. næringsplan, klimaplan Antyde tidspunkt og kven som skal vere med i arbeidet, t.d næringsplan?

5 Vedlegg

Utfordringsdokument 2017 (**nærmar seg ferdigstilling**)